

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК ЗА II КЛАС (ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК)

УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ВКЛЮЧВА:

- I. Увод
- II. Цели на обучението по френски език във втори клас
- III. Очаквани резултати от обучението в края на класа
- IV. Учебно съдържание
- V. Методически насоки
- VI. Специфични форми на оценяване

I. УВОД

Имайки предвид все по-нарастващата потребност от премахването на езиковите бариери между хората, за постигане на пълно разбирателство между държавите в Европа, както и езиковото разнообразие като част от общото европейско културно наследство, новите реалности извеждат на преден план необходимостта от създаване на условия, в които младите да имат възможността още преди да завършат средното си образование, да усвоят два чужди езика, като акцент се поставя върху развитието и усъвършенстването на езиковата и межкултурна компетентност.

Започването на изучаването на чужд език в по-ранна училищна възраст може да се превърне в качествен фактор за постигането на тези цели.

Изучаването на чужд език от най-ранна възраст може да допринесе чрез неговото овладяване за взаимното разбирателство, уважението към личността на другия и взаимното опознаване на младите.

Учебната програма по френски език е разработена съобразно ДООИ за учебно съдържание по чужди езици, Рамковите изисквания за разработване на учебни програми, Наредба № 6/28.05.2001 г. за разпределение на учебното време, Наредба № 2/18.02.2000 г. за учебното съдържание и е съгласувана с Европейската система от равнища за владееене на език, посочена в Общата европейска рамка по чужди езици на Съвета на Европа и Европейското портфолио по чужди езици.

Учебната програма е съобразена със следните принципи:

- Четивност, разбираемост и достъпност на съдържанието;
- Яснота за очакваните резултати;
- Взаимосвързаност между очакваните резултати и ДООИ за учебно съдържание;
- Пълнота и коректност на съдържанието;
- Практическа приложимост;
- Яснота и пълнота на междупредметните връзки, контекста и дейностите;
- Приемственост, последователност и устойчивост при прилагането на междупредметните връзки по класове и степени.

Настоящата програма е предназначена за обучението по френски език във втори клас на основната образователна степен и има за цел да гарантира постигането на кому-

никативните умения и очакваните резултата, описани в ДОИ.

Програмата е съобразена с предвидения минимален годишен хорариум от:

Клас	Брой часове седмично	Общо за годината
II	2 уч. часа	64 уч. часа

Програмата съответства на общите цели на обучението в българското училище и отговаря на принципите на ДОИ, а именно:

- ученикът – в центъра на образователния процес;
- прагматичност на обучението;
- приемственост и взаимовръзка както при отделния предмет, така и между различните предмети.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК ВЪВ ВТОРИ КЛАС

Настоящата програма има за цел :

- Да изгради и поддържа мотивацията за избор и изучаване на френския език;
- Да постави основите и развие лингво-комуникативната компетентност на учениците;
- Да положи началото на формирането на тяхната социо-културна и междукултурна компетентност;
- Да спомогне за тяхното интелектуално изграждане и развие способностите им, научавайки ги да учат;
- Да ги научи да живеят заедно;
- Да спомогне при формирането на трансверсална компетентност;
- Да сложи начало на процеса на изграждане у тях на готовност за междукултурно общуване, като съхрани чувството за национална идентичност.

Препоръчаните контекст, дейности и междупредметни връзки ориентират по отношение на условията, които най-ефективно допринасят за постигането на очакваните резултати и следва да бъдат подходящо интерпретирани и обогатявани от учителите съобразно конкретната среда и предложената програма.

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание			
1	2	3	4	5	6
Ядра на УС	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по компоненти	Основни нови понятия	Контекст и дейности	Възможности за междупредметни връзки
С Л У Ш А Н Е Г О В О Р Е Н Е	В познати ситуации възприемат информация от кратък текст със стандартен език и произношение, разбирайки прости указания, кратки въпроси и в основни линии съдържанието на кратка история, приказка или диалог. Осъществяват комуникативни актове в позната ситуация, като боравят с елементарни езикови средства.	При слушане учениците трябва да могат да: • Различават неприсъщи на българския език фонемни, ритми и ударение. • Разбират прости указания, свързани с учебния процес, и в основни линии съдържанието на броилки, детски песни и адаптирани приказки, след допълнителни пояснения на български език. • Различават френски език от другите чужди езици. • Разбират връзката между въпрос и отговор и разпознават съответстващата им интонация, свързват слухов и зрителен образ в рамките на изучени думи и понятия. • Разпознават думи в текстове с позната тематика. • Разбират основни словесни действия: изразяване на отрицание, потвърждение, отказ и указание. При говорене учениците трябва да могат да: • Имитират различни ритми и интонационни характеристики. • Говорят за себе си и непосредствено обкръжаващата ги среда: казват своето име и възраст, показват личност или предмет. • Осъществяват прости социални словесни действия – поздравяват, представят се, запознават се, благодарят, извиняват се. • Участват устно в живота на класа: казват, че знаят или не знаят, молят за повторение и др.	В рамките на четирите ядра понятия за: • Съществуване • Пространство • Движение • Време • Количество • Качество Лексикални понятия по темите: • Аз и другите – име, националност, пол, възраст; моето семейство, приятели, съученици. • Моят свят – училище, класна стая, училищни пособия. • Моят дом – стая, предмети в нея. • Домашни любимци. • Играчки. • Цветове. • Свободно време – игри и спорт. • Празници – рожден ден, ваканция.	На учениците трябва да се даде възможност да: • Работят системно с оригинални френски броилки, песни, приказки и реч. • Работят индивидуално, в малки групи и в голяма група. • Прилагат разнообразни стратегии за слушане и говорене, в които за опора да им служат съпътстващи мимики, жестове, шумове и нагледно-образни помагала. • Общуват в ситуации в учебна обстановка. • Участват в колективни игри, симулации, драматизации, изпълнения на броилки и песни, рецитации. • Извършват разнообразни занимателни дейности, провокиращи речевата (рисуване, моделиране, апликиране, оцветяване, илюстриране, физическа активност, танц и др.).	Обучението по френски език в началното училище се осъществява в тясна връзка със знанията и уменията, придобити по другите учебни дисциплини. В множество случаи учителят по френски език може да се опира на тях и да ги доразвива. В това отношение особено място заема предметът. Родна реч Езикът като система със специфичен фонетичен и морфосинтактичен строеж. Проблеми на интерференцията. Разширяване на социокултурните познания, свързани с национални традиции, обичаи, ценности, изучавани литературни произведения и

Ч Е Т Е Н Е П И С А Н Е	Четат кратък текст, като произношението и интонацията им не пречат на разбирането на прочетеното. Правописът и пунктуацията не пречат на осъществяването на писмено общуване.	При четене учениците трябва да могат да: • Разпознават и четат буквите и някои буквосъчетания. • Четат цели думи и кратки изречения с разбиране смисъла на Правописът и пунктуацията не пречат на осъществяването на писмено общуване прочетеното, както на глас, така и на ум. • Спазват интонацията на видовете изречения. При писане учениците трябва да могат да: • Изписват репродуктивно букви, буквосъчетания, думи, кратки изречения. • Изписват под диктовка букви, думи, кратки изречения. • Изписват правилната пунктуация на изречението – главна буква в началото и подходящ препинателен знак в края. • Попълват пропуснати букви в думи/думи в даден текст. • Надписват правилно етикет на тетрадка. • Попълват картинен речник. – interrogatifs. • Pronoms – personnels sujet – personnels absolus. • Verbes – Auxiliaires – 1er, 2ème, 3ème gr. – Formes – affirmative, négative interrogative. – Temps – présent, futur proche, passé composé, imparfait (вж. Параграф V). • Adverbes • Phrase simple	Граматични и морфосинтактични понятия: • Articles – définis, indéfinis. • Noms – genre et nombre. • Adjectifs – démonstratifs, possessif, numériques cardinaux (1–20), interrogatifs. • Pronoms – personnels sujet – personnels absolus. • Verbes – Auxiliaires – 1er, 2ème, 3ème gr. – Formes – affirmative, négative interrogative. – Temps – présent, futur proche, passé composé, imparfait (вж. Параграф V). • Adverbes • Phrase simple	• извършват разнообразни дейности, свързани с разбирането на прочетен текст. • Започват да изграждат стратегии за учене. • Използват разнообразни учебни и справочни материали. • Участват в оценяването на собствените си постижения и на тези на своите съученици.	произтичащите от тях различия и прилики. Математика Естествени числа, дати, мерни единици и извършване на действия с тях. Изобразително изкуство Картинни диктовки Използване на живописни творби, художествена фотография, афиши, рекламни постери. Музика Дидактическа експлоатация на френски и франкофонски броилки, песни. Физическа култура и спорт Указания и команди, по възможност задавани на френски език. Игри. Новите технологии за информация и комуникация (НТИК) По възможност използване на мултимедийни продукти на френски език.

V. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Учебната програма по френски език за втори клас съдържа препоръчани контекст и дейности, междупредметни връзки, методи и форми на оценяване, които ориентират по отношение на условията, които най-ефективно допринасят за постигането на очакваните резултати и които следва да бъдат подходящо интерпретирани и обогатявани от учителите съобразно конкретната среда на образователната дейност.

Обучението по френски език, както по всички други дисциплини, има за свой център ученика. Ролята на учителя се състои в:

- Организиране на целенасочена прогресия, базирана върху вече усвоеното и поставяща ученика в множество разнообразни дидактични ситуации;
- Извличане на максимална ефективност чрез игрови подходи в среда, доставяща удоволствие от ученето и общуването;
- Въвличане на учениците в съвместни дейности, като се отдава привилегирано значение на интеракцията и взаимопомощта;
- Водене на учениците до осъзнаване на техния напредък и необходимостта от усъвършенстване;
- Не надценяване на грешките, а положителната им експлоатация;
- Насърчаване любознателност и творческа активност;
- Улесняване на процеса на обучението чрез съобразяване както с целите и крайните резултати, определени в тази програма, така и с индивидуалните особености на учениците и класа.

Преподаването на френски език в българското училище има за основна цел формирането на основни езикови познания у учениците. То трябва да им помогне да открият езиковите и културните прилики, различия и разнообразие чрез дейности неизменно свързани с удоволствието от придобиване на нови знания и умения в среда, благоприятстваща активния комуникативен подход на работа и предразполагаща към доверие.

Разнообразните дейности, свързани с изучаването на френски език, подпомагат изучаването на родния чрез разпознаването и усвояването на фонемите, необходими в обучението по четене, имплицитното разпознаване на синтактични конструкции и първото рефлексивно сблъскване с непозната лексика с цел разбиране. Сравнителното наблюдяване и разглеждане на някои прости езикови явления в двата езика прави учениците по-чувствителни и подготвени за срещата с граматичните явления в българския език.

Използваната методология трябва да бъде съобразена с възрастта на учениците и до сега усвоените от тях знания и стратегии за учене. В кратки занятия, свързани най-често с дейностите от живота на класа, приоритет се отдава на устната реч, свързана със задачи за разбиране и продуциране. При всички дейности, свързани с използването на езика, трябва еднакво да се обръща внимание на разбирането и формулирането на прости въпроси, както и на отговори и на вземане на думата от учениците. Това най-лесно се осъществява чрез дидактизирани игри, които поставят ученика в ролята на слушател и говорител, като същевременно случаите на спонтанно вземане на думата се увеличават.

Посочените в учебната програма, параграф III, колона 4 глаголни времена, трябва да бъдат третирани имплицитно. Те се срещат в автентични броилки, приказки, песни и други и не трябва да се разглеждат, изучават и обясняват като граматически явления,

Учениците трябва да открият, че различни езици се говорят и около тях (чужди телевизионни канали, радио, срещи с носители на чужди езици и др.). Тяхното любопитство, свързано с различаването на чужди езици, трябва да се насърчава. Възможностите на

някои преподаватели или на лектори, носители на чужди езици, биха могли да се използват в тази насока.

Ученикът трябва да се запознава с материалната и културна среда на деца от франкофонски страни на неговата възраст (дневен режим, кулинарни традиции, честване на празници...), с фолклора, героите от познатите и на български език френски приказки и с различията в невербалната комуникация. Това обучение се опира и на автентични аудиовизуални документи, а при възможност и чрез училищна кореспонденция, свързана с използването на новите технологии за информация и комуникация, като не се пренебрегва приоритетът на устното пред писменото. Препоръчва се използването на разнообразни нагледни материали, включва карти, за да могат децата да придобият представа къде се намира страната, за която се говори. Тези дейности се осъществяват, за да се мотивират учениците за лично участие и търсене на допълнителна информация.

Учебната програма е разработена така, че ученикът може да усвоява знания и умения чрез индивидуални и групови форми на обучение, при които да работи ефективно самостоятелно или в екип, за да започне да прилага свои стратегии за учене.

Учебната дейност в клас се извършва на базата на учебни комплекти, помагала и разнообразни допълнителни материали, съответстващи на тази учебна програма и подбрани от самите учители.

VI. СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването, осъществено от преподавателя, придобива формата на наблюдение на цялостното поведение, на успехите и евентуалните трудности, срещани от всеки отделен ученик. То има формиращ характер: анализ на срещаните трудности и грешки с цел преодоляването им съвместно с ученика, колегите – преподаватели по други дисциплини, и родителите.

Особено важно е формите на оценяване да бъдат разнообразни и да отчитат системно постиженията на ученика в различните дейности.

Вербалната формулировка на оценката трябва да има преди всичко позитивен характер.